

Správa o činnosti Vojenského spravodajstva za rok 2017

3. júl 2018

ÚVOD

Ťažiskom plnenia úloh bolo spravodajské zabezpečenie obrany, obranyschopnosti a bezpečnosti Slovenskej republiky (ďalej len SR) v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len MO SR).

Spravodajská činnosť Vojenského spravodajstva (ďalej len VS) v roku 2017 bola v súlade so stanovenými prioritami ¹⁾ štandardne zameraná na získavanie a zber informácií pre včasnú identifikáciu a vyhodnocovanie indikátorov bezpečnostných hrozieb voči chráneným hodnotám a záujmom SR a jej spojencom.

Bezpečnostné prostredie SR bolo aj v uplynulom hodnotiacom období naďalej negatívne ovplyvňované tlmenými a pretrvávajúcimi bezpečnostnými hrozbami. Z hľadiska zdrojov (aktérov) týchto hrozieb neboli zaznamenané výrazné zmeny. Zdroje hrozieb boli identifikované a monitorované v kybernetickom priestore, na území SR, v regiónoch Európskej únie (EÚ), Západného Balkánu, Spoločenstva nezávislých štátov (SNŠ), Ukrajiny, Blízkeho a Stredného východu a Severnej Afriky (najmä v krízových a konfliktných oblastiach niektorých uvedených regiónov). Potvrdili sa predpoklady, že úroveň negatívnych účinkov hrozieb a intenzita aktivít identifikovaných aktérov narastá a rozširuje sa ich spektrum. Menila sa dynamika ukazovateľov veľkosti niektorých hrozieb ²⁾ a tiež intenzita ich vnímania zo strany oprávnených užívateľov a iných štátnych orgánov. Podstatne zvýšená pozornosť bola preto v hodnotenom období v tejto súvislosti venovaná najmä problematike vyhodnocovania indikátorov hrozieb kybernetických útokov, strategickej propagandy a informačno-psychologického pôsobenia, terorizmu a extrémizmu.

Vyššia dynamika zmien ukazovateľov veľkosti hrozieb bola v hodnotenom období zaznamenaná pri hrozbách kybernetických útokov a extrémizmu. V oboch uvedených oblastiach bol v porovnaní s predchádzajúcim hodnotiacim obdobím zaznamenaný mierny nárast (zvýšenie miery rizika).

Vo vzťahu k hrozbám kybernetických útokov je ale možné identifikovaný nárast dať do súvisu predovšetkým s podstatným zvyšovaním úrovne spôsobilostí VS v tejto oblasti (napr. v oblasti detekcie a identifikácie hrozieb). Ďalšími dôvodmi, ktoré sa podieľajú na uvedenom trende sú ale tiež problémy spojené s anonymitou v kybernetickom priestore (nárast), vysokou mierou sofistikovaného organizovania činnosti rôznych hackerských skupín (častokrát s podporou štátnych inštitúcií) a kvalitatívne technologické napredovanie v oblasti umelej inteligencie (nárast).

Vo vzťahu k extrémizmu je nárast spôsobený koncepčnými zmenami prístupu niektorých radikálnych a extrémistických subjektov k spôsobu realizácie ich aktivít. Ich cieľom je ovplyvniť verejnú mienku a dosiahnuť pozitívnu zmenu vnímania ich ideológie spoločnosťou. Súčasne je vo vnútorných štruktúrach takýchto subjektov zaznamenané aj mierne zvýšenie úrovne radikalizmu.

V oblasti strategickej propagandy, informačno - psychologického pôsobenia a terorizmu neboli v porovnaní s predchádzajúcim hodnotiacim obdobím zaznamenané relevantné zmeny. Úroveň miery rizika vo vzťahu k uvedeným hrozbám skôr stagnovala, prípadne mala v špecifických časových obdobiach tendenciu mierne narastať. Všeobecným komplexným problémom vo vzťahu k uvedenému typu hrozieb aj naďalej zostáva relevancia a vyhodnocovanie ich indikátorov na úrovni štátu (toto nie je len problém SR).

Štandardne boli v hodnotenom období v súlade s platnou legislatívou monitorované a vyhodnocované spôsobilosti vlastných ozbrojených síl (vrátane problematiky vojensko–priemyselného komplexu), bojový potenciál ozbrojených síl cudzích mocí³⁾, negatívne účinky propagandy na strategickej úrovni⁴⁾, aktivity cudzích spravodajských služieb, problematika terorizmu, radikalizmu a extrémizmu, problematika migračných procesov, kriminálne aktivity jednotlivcov resp. organizovaných skupín vo vzťahu k rezortu obrany, snahy získať utajované skutočnosti neoprávnenými osobami, nelegálne šírenie zbraňových systémov, zbraní a vojenských technológií (vrátane problematiky zbraní hromadného ničenia).

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Ku dňu 31. 12. 2017 dosahoval počet príslušníkov a zamestnancov VS 54,30 % z plánovaného početného stavu. Vo VS pôsobí 78 % príslušníkov v služobnom pomere profesionálnych vojakov a 22 % zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme, z čoho 78 % predstavujú muži a 22 % ženy.

Vekový priemer príslušníkov a zamestnancov VS je 42 rokov, pričom 42 % je vo veku do 40 rokov. Vysokoškolsky vzdelaných (vrátane prvého stupňa vysokoškolského vzdelania) je 77 %.

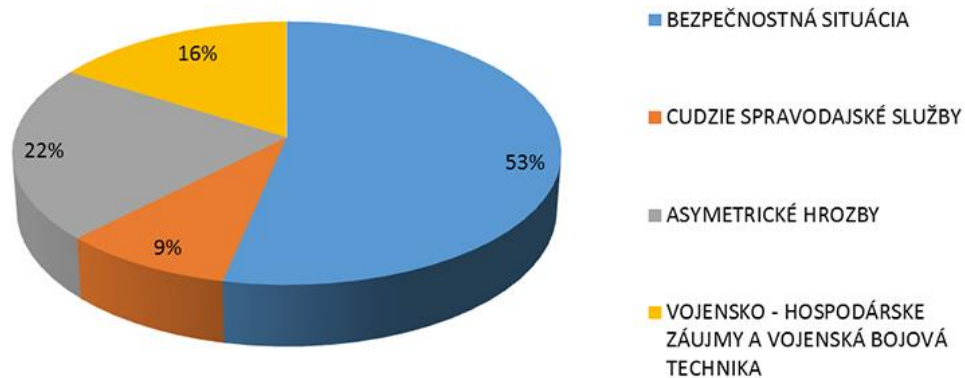
ROZPOČET

Rozpisovým listom správcu kapitoly Ministerstva obrany SR boli VS rozpísané záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2017 v oblasti príjmov v sume 58 860,00 EUR a v oblasti výdavkov v sume 44 000 000,00 EUR. V období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 bolo realizovaných 11 rozpočtových opatrení správcu kapitoly Ministerstva obrany SR, ktorými sa upravil celkový limit rozpočtových výdavkov na sumu 54 429 890,00 EUR.

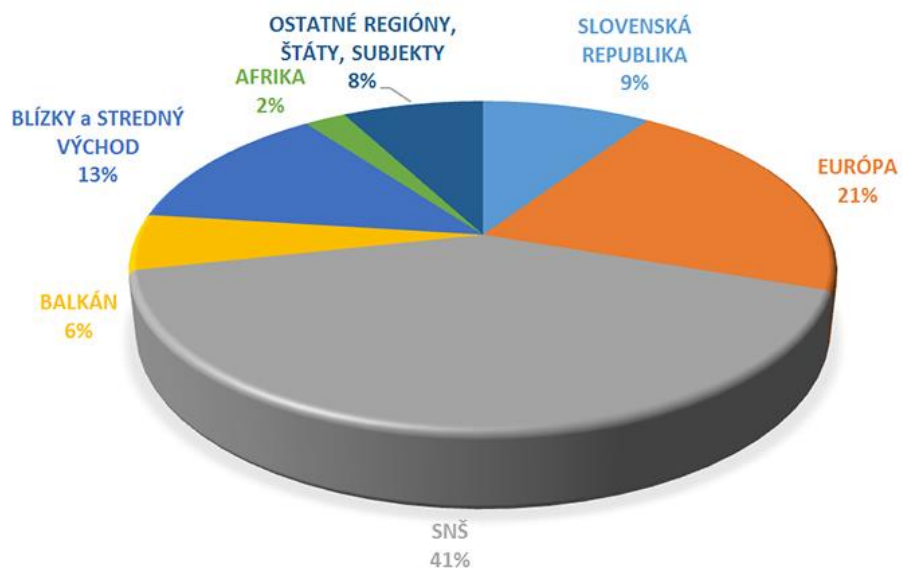
INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2017 VS spracovalo a poskytlo 398 spravodajských produktov oprávneným a zmluvným subjektom. Z toho 168 spravodajských informácií, 13 súhrnných spravodajských informácií, 176 výmenných spravodajských informácií partnerským spravodajským službám a 41 špecializovaných produktov z otvorených zdrojov pre NATO.

ROZLOŽENIE VÝSTUPOV PODĽA ZAMERANIA SPRAVODAJSEJ ČINNOSTI ZA ROK 2017

ROZLOŽENIE VÝSTUPOV PODĽA TERITORIÁLNEHO ZAMERANIA ZA ROK 2017

ROZVOJ SPÔSOBILOSTÍ

V hodnotenom období bolo vo vzťahu k rozvoju spôsobilostí hlavné úsilie zamerané najmä na oblasť obranných kybernetických spôsobilostí. Bol ukončený proces prípravy nového zákona o kybernetickej bezpečnosti⁵⁾. Pokračoval najmä proces postupného budovania jednotky CSIRT.MIL⁶⁾ so zameraním na jej personálne a materiálne dopĺňovanie a technické vybavenie. V mesiaci august 2017 bol začatý proces akreditácie uvedenej jednotky prostredníctvom certifikačnej autority Trusted Introducer, ktorej činnosť zastrešuje asociácia Géant. Akreditácia umožní jednotke na základe splnenia všetkých stanovených podmienok výmenu relevantných informácií v uvedenej oblasti s partnerskými CSIRT jednotkami.

V oblasti kybernetických spôsobilostí sa v hodnotenom období tiež podarilo zavŕšiť úsilie vo vzťahu k Centru výnimočnosti pre oblasť spoločnej kybernetickej obrany NATO⁷⁾ v Tallinne. Poverený príslušník VS je od februára 2017 členom riadiaceho výboru uvedenej organizácie.

Okrem uvedených procesov boli tiež v oblasti hrozieb asymetrického charakteru zavŕšené aktivity, ktoré smerujú k spolupráci a formálnemu vstupu SR do činnosti a aktivít Centra výnimočnosti NATO pre strategickú komunikáciu (CoE STRATCOM NATO). Od konca roku 2017 prebieha v uvedenej inštitúcii proces schvaľovania členstva SR.

POUŽITIE INFORMAČNO-TECHNICKÝCH PROSTRIEDKOV

VS v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 predložilo zákonným sudcom celkom 65 žiadostí na použitie informačno-technických prostriedkov. Zákonnými sudcami bolo vydaných 65 súhlasov na použitie informačno-technických prostriedkov. Z celkového počtu 65 vydaných písomných súhlasov zákonného sudcu na použitie informačno-technických prostriedkov VS bol zákonom uznaný účel a cieľ dosiahnutý v 54 prípadoch. Informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov v rámci VS boli v 2 prípadoch poskytnuté orgánom činným v trestnom konaní. **Ani v jednom prípade nedošlo k nezákonnému použitiu informačno-technických prostriedkov.**

PLNENIE ZÁKONOM STANOVENÝCH ÚLOH

V hodnotenom období bola spravodajská činnosť VS prioritne zameraná na získavanie a vyhodnocovanie informácií, ktoré súvisia s budovaním a výstavbou ozbrojených síl. Hlavné úsilie bolo zamerané najmä na problematiku prípravy a realizácie významných projektov rozvoja obrany. Priorita bola zameraná na projekty BOV 8x8, BOV/VTV 4x4, projekt modernizácie BVP, projekt obmeny vrtuľníkov, projekt obmeny dopravného letectva, projekt zabezpečenia viacúčelových taktických lietadiel, akvizičný projekt obmeny 3D rádiolokátorov stredného dosahu a projekt systémovej integrácie DELOSYS.

V oblasti udržiavania existujúcich spôsobilostí bola spravodajská činnosť zameraná najmä na monitorovanie, spravodajské dokumentovanie a vyhodnocovanie procesov a aktivít, ktoré sa dotýkali problematiky prípravy a spracovania strategických dokumentov rezortu (vrátane aliančných dokumentov tohto typu), plánovacích procesov, prípravy, výcviku a dopĺňovania personálu.

Ďalšími oblasťami boli problematiky prevádzkyschopnosti výzbroje, techniky a materiálu, výskum a vývoj a to najmä s dôrazom na morálnu a fyzickú zastaranosť bojovej techniky, ukončený, alebo končiaci technický život a technické resurzy, problematické zásobovanie

náhradnými dielcami, verejné obstarávanie, a zabezpečenie servisu, opráv a generálnych opráv v rámci, ale aj mimo rezortu obrany.

Vo vzťahu k pôsobeniu OS SR v operáciách medzinárodného krízového manažmentu - NATO, EÚ, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a Organizácie spojených národov bola štandardne priebežne vyhodnocovaná bezpečnostná situácia v priestoroch nasadenia jednotiek OS SR v zahraničí. Pozornosť bola venovaná najmä spravodajskému pokrytiu fázy prípravy jednotiek pred ich nasadením a spravodajskej podpore veliteľov jednotlivých zahraničných kontingentov OS SR (SLOVCON⁸⁾).

Bezpečnostnou výzvou vo vzťahu k problematike realizácie významných projektov rozvoja obrany, udržiavania existujúcich spôsobilostí a prípravy, výcviku a dopĺňovania personálu zostáva nedostatok strategickej komunikácie rezortu vo vzťahu k spoločnosti a širokému spektru ďalších cieľových skupín.

V hodnotenom období pokračoval negatívny trend vývoja v oblasti dopĺňovania ľudských zdrojov. Najväčším dôvodom je nesplnenie základných výberových kritérií. Ide najmä o zdravotné predpoklady, kritériá fyzickej výkonnosti, problémy súvisiace s omamnými, alebo psychotropnými látkami, prípadne radikalizmom a extrémizmom. Obdobný, negatívny trend vo vzťahu k omamným a psychotropným látkam, radikalizmu a extrémizmu je v porovnaní s predchádzajúcim hodnotiacim obdobím (mierne zvýšenie) zaznamenaný aj v oblasti udržiavania existujúceho personálu. Navyiac je zaznamenaný aj trend zvyšujúceho sa záujmu o príslušníkov OS SR zo strany polovojenských a zločineckých štruktúr a cudzích spravodajských služieb. Vo vzťahu k hybridnému spôsobu vedenia bojových operácií a informačno-psychologickému pôsobeniu na OS SR ako jednu z cieľových skupín boli v hodnotenom období na sociálnych sieťach a v mediálnom priestore tiež zaznamenané a vyhodnocované niektoré špecifické aktivity. Trend v tejto oblasti bol však porovnateľný s predchádzajúcim hodnotiacim obdobím (skôr stagnácia). V tejto oblasti tiež nebola v porovnaní s predchádzajúcim hodnotiacim obdobím zaznamenaná výrazná zmena ani vo vzťahu k pôsobeniu OS SR v operáciách medzinárodného krízového manažmentu. V súvislosti s pôsobením OS SR v zahraničí v hodnotenom období aj naďalej pretrvávala najmä hrozba útokov militantov infiltrovaných do spriatelenej síl (útoky typu „green on blue“).

Okrem uvedenej problematiky bol v hodnotenom období štandardne vyhodnocovaný aj bojový potenciál ozbrojených síl cudzích mocí, zmeny bezpečnostnej situácie na Ukrajine a vo vybraných krajinách v oblasti Západného Balkánu a Blízkeho východu. Dôraz bol položený najmä na existujúce, alebo potenciálne konfliktné oblasti, v ktorých zhoršenie bezpečnostnej situácie má potenciál byť zdrojom eskalácie napätia v regióne s následným rozšírením do okolitých štátov.

Negatívny vývoj bezpečnostnej situácie v konfliktných oblastiach bol monitorovaný a vyhodnocovaný aj v súvislosti s problematikou migrácie (najmä vo vzťahu k problematikám vnútorne presídlených osôb na Ukrajine a vývoju bezpečnostnej situácie v separatistických regiónoch krajiny, zmien migračných trás, intenzite ich využívania a cezhraničným kriminálnym aktivitám). V roku 2017 VS zaznamenalo v juhovýchodnej Európe pokusy o zneužitie nelegálnej migrácie zo strany islamských radikálov (najmä operatívni príslušníci globálnej džihadistickej skupiny Islamský štát) s cieľom presunu do členských krajín EÚ. Ďalším trendom je výrazne vyššie zapojenie skupín organizovaného zločinu do organizovania nelegálnej migrácie najmä na tzv. východnej stredomorskej trase (balkánskej trase). Naďalej zostáva pomerne veľké množstvo nelegálnych migrantov na vonkajšej hranici EÚ (najmä v Turecku a Líbyi), ktorých cieľom je prekročenie Schengenskej hranice. Pokračovalo tiež úsilie v monitorovaní vývoja bezpečnostnej situácie na slovensko – ukrajinskej hranici. Bolo

zaznamenané zvýšenie počtu ilegálnych migrantov z Vietnamu a Afganistanu, ktorí sa snažia o vstup do EÚ cez túto hranicu. V tomto kontexte bola už tradične poskytovaná súčinnosť a podpora na operatívnej a informačnej úrovni relevantným zložkám Policajného zboru SR (PZ SR) a Ministerstvu financií SR.

Vo vzťahu k spôsobilostiam vlastných ozbrojených síl a bojovému potenciálu ozbrojených síl cudzích mocí bolo hlavné úsilie zamerané na získavanie poznatkov a tvorbu spravodajských informácií o aktuálnom stave v uvedených oblastiach.

V hodnotenom období pokračovalo vyhodnocovanie negatívnych účinkov propagandy na strategickej úrovni a aktivít cudzích spravodajských služieb na chránené záujmy SR. Spravodajské informácie boli priebežne poskytované relevantným subjektom bezpečnostného sektora SR.

V oblasti ochrany rezortu obrany proti aktivitám cudzích spravodajských služieb bola činnosť VS aj v tomto hodnotiacom období zameraná na odhaľovanie, spravodajské dokumentovanie a zamedzovanie aktivít spravodajských služieb cudzích mocí. V hodnotenom období pokračoval trend nárastu a zvyšovania intenzity aktivít cudzích spravodajských služieb na území SR. Na elimináciu aktivít cudzích spravodajských služieb boli prijímané aktívne opatrenia. V zaznamenaných prípadoch bola v hodnotenom období realizovaná intenzívna spolupráca s partnerskými spravodajskými organizáciami.

V oblasti boja proti terorizmu bola činnosť štandardne zameraná na vyhodnocovanie indikátorov hrozieb teroristického útoku voči SR a to najmä voči osobám, objektom a zariadeniam rezortu obrany. Špecifická pozornosť bola v tejto oblasti venovaná hrozbám teroristického útoku voči kontingentom OS SR v zahraničí (najmä v operácii RS - Resolute Support v Afganistane). V hodnotenom období naďalej pokračovala snaha o identifikáciu aktívnych aj pasívnych podporovateľov džihádistických skupín, monitorovanie domácich a zahraničných rizikových komunit s väzbami na príslušníkov OS SR, alebo občanov SR s prepojením na rezort obrany. Získavané informácie boli zdieľané v rámci činnosti Expertnej skupiny na koordináciu výmeny a analýzy informácií a spoluprácu v oblasti boja proti terorizmu, so zahraničným partnerským organizáciám a prostredníctvom Národného bezpečnostného analytického centra (NBAC). Priebežne bola venovaná pozornosť aj monitorovaniu a vyhodnocovaniu džihádistickej propagandy v prostredí sociálnych sietí.

V oblasti boja proti extrémizmu bola spravodajská činnosť VS zameraná najmä na lustrácie a zhromažďovanie informácií o činnosti fyzických a právnických osôb, ktoré podporujú viaceré radikálne a extrémistické subjekty a majú väzby a prepojenia na rezort ministerstva obrany. Medzi príslušníkmi OS SR a občanmi, ktorí majú záujem o vstup do OS SR, bol aj v tomto hodnotiacom období zaznamenaný trend nárastu počtu sympatizantov, ktorí otvorene, alebo skrytým spôsobom inklinujú k extrémnym názorom a ideológiám (najmä neofašizmus a neonacizmus). V hodnotenom období boli priebežne monitorované aj aktivity slovenských polovojenských a militantne orientovaných zoskupení. Pozornosť bola venovaná najmä ich snahám o etablovanie sa v politike, formám a metódam ich propagácie a spolupráce s podobne orientovanými domácimi, ale aj zahraničnými aktérmi. V hodnotenom období bola zaznamenaná snaha a aktivity právnickej osoby o vedenie diskreditačnej kampane proti rezortu obrany. VS tiež priebežne vyhodnocovalo indikátory prepojenia extrémistickej problematiky s problematikou pôsobenia a aktivít cudzej moci a cudzích spravodajských služieb. Získané poznatky potvrdzujú dlhodobý predpoklad, že počet týchto indikátorov sa aj v tomto hodnotenom období zvyšoval. Relevantné spravodajské informácie boli v tejto súvislosti poskytnuté oprávneným užívateľom.

V roku 2017 VS monitorovalo v otvorených zdrojoch aktivity tých škodlivých sektárskych zoskupení, u ktorých bola zaznamenaná činnosť proti obmedzeniu základných ľudských práva jednotlivca. Druhou monitorovanou skupinou boli sekty, ktorých ideológia a aktivity sú zamerané na sebapoškodzovanie jednotlivca, resp. vykazujúce dlhodobé psychologické pôsobenie proti jednotlivcovi s cieľom jeho úplného ovládnutia. Ani v tomto hodnotiacom období nebol zaznamenaný prenik škodlivých sektárskych zoskupení medzi príslušníkov rezortu obrany. Činnosť siekt nepredstavovala v hodnotenom období bezpečnostnú hrozbu pri plnení úloh rezortu obrany.

V oblasti organizovaného zločinu, odhaľovania skutkov spájaných s nedovoleným ozbrojovaním, nelegálnym obchodovaním s vojenskou muníciou, výbušninami a drogovou trestnou činnosťou príslušníkov OS SR bolo v hodnotenom období opätovne zaznamenaných niekoľko prípadov. Pri ich realizácii (najmä v oblastiach nedovoleného ozbrojovania a drogovej trestnej činnosti) bola nadviazaná súčinnosť s príslušnými rezortnými orgánmi a mimorezortnými subjektmi. Vo všetkých prípadoch bol prijatý súbor spravodajských a koordinačných opatrení, ktoré smerovali k ich trestnoprávnemu riešeniu. V oblasti drogovej trestnej činnosti bol v hodnotenom období opätovne zaznamenaný mierny nárast počtu prípadov konzumácie omamných a psychotropných látok príslušníkmi OS SR.

Zvýšená spravodajská pozornosť bola venovaná aj obchodovaniu s omamnými a psychotropnými látkami v súvislosti s ich distribúciou príslušníkmi OS SR. V niektorých prípadoch boli identifikovaní aj dodávatelia či výrobcovia omamných a psychotropných látok z civilného príslušného prostredia, o ktorých boli informácie priebežne odstupované orgánom činným v trestnom konaní.

V súvislosti s medializovanými informáciami o chýbajúcej munícii v zásobách OS SR bol prijatý súbor aktívnych spravodajských a analytických opatrení smerujúcich k podrobnému identifikovaniu predmetného javu, príp. zodpovedných osôb, s cieľom skúmania pracovnoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti jednotlivcov.

V súvislosti s cezhraničnou trestnou činnosťou na slovensko – ukrajinskej štátnej hranici, bol implementovaný súbor spravodajských a bezpečnostných opatrení v súčinnosti s PZ SR. V hodnotenom období boli VS získané ďalšie poznatky k narúšaniu vzdušného priestoru SR na slovensko-ukrajinskej štátnej hranici skupinami organizovaného zločinu. V hodnotenom období bolo tiež po určitej prestávke opätovne zaznamenaných viacero narušení vzdušného priestoru SR preletmi malých lietadiel a dronov.

Vo väzbe na problematiku nelegálnej migrácie boli v hodnotenom období získané informácie o zneužívaní originálnych, resp. čiastočne pozmenených cestovných dokladov skupinou osôb s trvalým pobytom na území SR. Na základe existujúcich dohôd so zahraničnými partnerskými službami boli partnerskej spravodajskej službe odstúpené získané poznatky o cudzom štátnom príslušníkovi, ktorý sa podieľa na organizovaní nelegálnej migrácie. VS získalo aj poznatky o pôsobení mimovládnych, humanitárne zameraných organizácií a o ich zapojení do procesu typovania a náboru osôb pre islamské radikálne organizácie z radov nelegálnych migrantov v priestore Západného Balkánu. VS tiež získalo poznatky o procese obstarávania sýrskych falošných osobných dokladov, resp. dokladov z nešpecifikovaných členských krajín EÚ. Ceny falošných cestovných pasov sa pohybujú od 250 do 1 500 USD v závislosti od ich kvality. Bol zaznamenaný záujem aj o nákup občianskych preukazov SR za účelom ich ďalšieho využitia pre utečencov z krajín Blízkeho a stredného Východu. Všetky tieto poznatky sú zdieľané s partnerskými spravodajskými organizáciami, prípadne relevantnými domácimi bezpečnostnými zložkami.

VS v hodnotenom období v súlade s platnou legislatívou štandardne vyhodnocovalo informácie o exportoch a reexportoch vojenského materiálu s účasťou slovenských obchodných subjektov a prepojeniach slovenských výrobných a obchodných spoločností na tieto aktivity. Boli prijímané spravodajské opatrenia, zamerané na včasné získanie prvotných informácií o nelegálnom obchodovaní s konvenčnými zbraňami, zbraňovými systémami a vojenským materiálom, ktoré by mohli byť exportované do konfliktných oblastí a slúžiť na podporovanie terorizmu, alebo by mohli byť použité v lokálnych vojenských konfliktoch.

Spravodajskou činnosťou VS boli v súvislosti s touto problematikou získané poznatky k plánovanému vývozu upravených zbraní z územia SR s predpokladom ich opätovného sfunkčnenia na území Ukrajiny. Na žiadosť relevantných subjektov štátnej správy boli v hodnotenom období s negatívnym výsledkom preverované aj viaceré medializované informácie o podozreniach z obchádzania medzinárodne platných sankčných režimov a embárg niektorými slovenskými obchodnými subjektmi. Poznatky boli štandardne poskytnuté relevantným orgánom štátnej správy na ďalšie využitie a prijatie prípadných opatrení.

V oblasti ochrany vojensko-hospodárskych záujmov SR bola spravodajská činnosť venovaná predovšetkým opatreniam smerovaným k plneniu finančne náročných kontraktov so zameraním na možné nehospodárne a neefektívne nakladania so zverenými finančnými prostriedkami, neplnenie záväzkov v rámci predmetu zmlúv, možné korupčné a klientelistické správanie s negatívnym dopadom na chránené záujmy SR. V rámci analyticko-informačnej činnosti bola pozornosť VS v roku 2017 venovaná najmä zabezpečeniu plnenia projektu výskumu, vývoja a obstarávania bojového obrneného vozidla a bojového obrneného vozidla/viacúčelového taktického vozidla, modernizačnému projektu bojového prieskumného vozidla pre prápor ISTAR, prebiehajúcej systémovej integrácie a modernizácie prostriedkov delostrelectva DELOSYS, rádiolokačných prostriedkov, plneniu kontraktu na dodávku vrtuľníkov UH 60M BLACK HAWK i stredných dopravných lietadiel C-27J SPARTAN, ako aj procesom smerujúcim k prijatiu rozhodnutia o nákupe viacúčelových taktických lietadiel a zabezpečeniu prevádzky stíhacích lietadiel MiG 29AS/UBS abonentným spôsobom.

V oblasti ochrany utajovaných skutočností bola spravodajská činnosť prioritne zameraná na preverovanie bezpečnostnej spoľahlivosti osôb oprávnených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, priebežné vyhodnocovanie získaných informácií a potenciálnych bezpečnostných rizík (podľa platnej legislatívy), či iných skutočností, ktoré mohli mať vplyv na bezpečnostnú spoľahlivosť týchto osôb. V pôsobnosti rezortu obrany bolo v hodnotenom období evidovaných 11 podozrení z neoprávnenej manipulácie s utajovanými písomnosťami. Na účely trestného konania vyhotovilo VS dva odborné posudky a jedno doplnenie odborného posudku pre orgány činné v trestnom konaní. Objasňovanie priestupkov na úseku ochrany utajovaných skutočností zabezpečovalo VS v súčinnosti s Vojenskou políciou (VP) MO SR.

V oblasti personálnej bezpečnosti (bezpečnostné previerky II. až IV. stupňa) bolo v roku 2017 prijatých 1933 žiadostí na vykonanie bezpečnostnej previerky. Pri vykonávaní bezpečnostných previerok bolo realizovaných 1 270 previerok v prostredí rezortu ministerstva obrany SR a spracovaných viac ako 27 000 dožiadaní na iné štátne orgány, samosprávy a právnické osoby. V súvislosti s vydaním certifikátov NATO a EÚ oprávneným osobám v pôsobnosti rezortu ministerstva obrany bolo realizovaných viac ako 10 000 administratívnych a evidenčných úkonov spojených s vydaním 3 812 certifikátov. V súvislosti s oprávnením oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami bolo vyhotovených a evidovaných 9 632 záznamov o určení navrhovanej osoby a zánikov o určení oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami. VS sa podieľalo na procese výkonu bezpečnostných previerok fyzických osôb vykonávaných Národným bezpečnostným úradom (NBÚ) poskytnutím 2 457 písomných vyjadrení k zaslaným dožiadaniám.

V hodnotenom období bolo spracovaných 17 441 odpovedí na lustračné požiadavky, pričom 11 329 bolo od organizačných súčastí VS, 3 483 od Slovenskej informačnej služby (SIS) a 2 629 od NBÚ. VS spracovalo 5 210 lustračných žiadostí pre SIS a PZ SR.

VS bolo v roku 2017 zaslaných na posúdenie v rámci pripomienkových konaní (vnútrorezortných i medzirezortných) 255 materiálov. VS z hľadiska svojej pôsobnosti uplatnilo v 54 prípadoch svoje pripomienky.

V oblasti fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti boli priebežne plnené úlohy pri posudzovaní reálneho stavu, správnosti a úplnosti bezpečnostných dokumentácií a ich dodatkov. Okrem uvedených úloh bola v tejto oblasti štandardne zabezpečovaná aj metodická a preventívno-výchovná činnosť a súčinnosť s NBÚ SR.

BILATERÁLNA A MULTILATERÁLNA SPOLUPRÁCA

VS sa aj v tomto hodnotiacom období v rámci medzirezortnej spolupráce štandardne podieľalo na aktivitách NBAC, rôznych medzirezortných expertných orgánov a skupín.

V rámci bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce VS vykonalo 46 aktivít na území Slovenskej republiky a v zahraničí.

V dňoch 5. – 22. 9. 2017 sa v SR uskutočnilo medzinárodné cvičenie SFIT 17 za účasti 26 vojenských kontrarozviednych služieb členských štátov NATO a 12 spravodajsko-bezpečnostných agentúr NATO, vrátane Centra výnimočnosti pre rozvoj vojenských kontrarozviednych spôsobilostí NATO v Krakove. Na cvičení participovalo takmer 400 osôb, z ktorých bolo vyše 200 priamych cvičiacich. Za SR bolo do organizácie cvičenia zapojených približne 150 osôb. Ich väčšinu tvorili príslušníci VS. Aktívne tiež k organizácii a zabezpečeniu cvičenia prispeli aj ďalšie zložky OS SR a Ministerstva vnútra SR.

Poznámky

- ¹⁾ Priority sú určené zameraním spravodajskej činnosti na konkrétny rok. S obsahom dokumentu „Zameranie spravodajskej činnosti Vojenského spravodajstva na rok 2017“ bol v oboznámený príslušný kontrolný výbor NR SR.
- ²⁾ Miera rizika, motivácia aktérov prípadne ich spôsobilosti.
- ³⁾ Ozbrojené sily štátov, ktoré môžu vo vzťahu k záujmom SR a jej medzinárodným záväzkom vo vojenskej oblasti predstavovať potenciálneho protivníka.
- ⁴⁾ V rámci tzv. informačnej, alebo hybridnej vojny (odborná komunita definuje uvedené pojmy ako informačné a psychologické pôsobenie na obyvateľstvo a hybridný spôsob vedenia bojových operácií).
- ⁵⁾ Zákon bol prijatý vo februári 2018 s účinnosťou od 1. apríla 2018.
- ⁶⁾ Computer Security Incident Response Team. Ide v podstate o jednotku na boj s kybernetickými hrozbami.
- ⁷⁾ NATO Cooperative Cyber Defence Center of Excellence.
- ⁸⁾ SLOVCON – Slovak Contingent.

* * * * *